

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 897/2025
04.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Гордане Којић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мише Петровски поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 905/24 од 15.01.2025. године и Вишег суда у Београду Кж1 227/25 од 09.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 04.09.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мише Петровски поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 905/24 од 15.01.2025. године и Вишег суда у Београду Кж1 227/25 од 09.05.2025. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 905/24 од 15.01.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка - трошкова вештачења и ангажовања пуномоћника плати износ од 337.942,85 динара, од стране оштећене, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећена ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 227/25 од 09.05.2025. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и пресуда Првог основног суда у Београду К 905/24 од 15.01.2025. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Миша Петровски, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости и укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Истичући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је правноснажном пресудом оптужба прекорачена на тај начин што је у изреци пресуде наведено да је окривљени поступао у урачунљивом стању, иако то, према ставу браниоца, није наведено у диспозитиву оптужног акта.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице - окривљеног АА и на исто кривично дело – насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика.

По налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду да, су у односу на окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном предлогу Првог основног

јавног тужилаштва у Београду Кт 3158/23 од 24.04.2024. године. Наиме, у оптужном акту урачунљивост је садржана, у описном облику, кроз формулацију да је окривљени „могао да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима“, док је суд у изреци пресуде употребио законски термин „урачунљивост“, што не представља додавање субјективног обележја, већ термиолошко сажимање онога што је већ описано у оптужном акту.

Сходно изнетом, неосновани су наводи браниоца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред овога, бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости, подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело из разлога што се ради о последичном кривичном делу, код кога последица подразумева једно трајније стање и осећаја угрожености спокојства, телесног интегритета и душевног стања члана породице, што је по мишљењу браниоца, у конкретном случају изостало, имајући у виду да је окривљени оглашен кривим због једне инцидентне ситуације, због чега није могла бити остварена последица кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оцењује као неосноване.

Тачни су наводи браниоца окривљеног да се код кривичног дела насиље у породици из члана 194. Кривичног законика, ради се о такозваној „последичној радњи“ извршења, која садржајно може бити различита, али се, по налажењу Врховног суда, мора тумачити у контексту начина извршења наведених у члану 194. став 1. Кривичног законика – примена насиља, претња да ће се напасти на живот или тело и дрско или безобзирно понашање, чиме учинилац угрожава спокојство, телесни интегритет или/и душевно стање члана породице.

Дакле, радња извршења предметног кривичног дела, која је дефинисана последицом, одређена је трајним глаголом, па се, у смислу одредбе члана 112. став 30. Кривичног законика, сматра да је дело учињено, ако је радња извршена једном или више пута. При томе, иако стоји чињеница да се ради о трајном кривичном делу, имајући у виду да је последица кривичног дела насиље у породици из члана 194. Кривичног законика опредељена трајним глаголским обликом као угрожавање спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана своје породице, по налажењу овога суда, кривично дело насиље у породици из члана 194. Кривичног законика може постојати и онда када је радња извршења предузета само једном. Наиме, довољна је једна радња извршења која је објективно подобна да доведе до угрожавања спокојства, телесног интегритета или душевног стања пасивног субјекта – оштећеног, односно до наступања забрањене последице, а што је овде управо случај.

Изреком правноснажне пресуде утврђено је да је окривљени је дана 23.07.2023. године....у Београду....применом насиља и претњом да ће напасти на живот угрожавао телесни интегритет и спокојство члана своје породице – бивше супруге оштећене ББ са којом има заједничко малолетно дете, при чему је могао да схвати значај свога дела и могао је да управља својим поступцима, свестан свога дела, чије је извршење хтео и свестан да је

његово дело забрањено, на тај начин што је оштећену....затвореном шаком ударио у пределу лица, а када је оштећена десном ногом покушала да се заштити од следећег ударца, ухватио је за ту ногу и вукао је низ степенице....све време псовао и претио да ће јој убити ћерку, а њеној тетци рекао да ће убити и оштећену, којом приликом је оштећена задобила лаке телесне повреде, описане у изреци пресуде.

По налажењу Врховног суда, у описаним радњама окривљеног АА, стичу се сва субјективна и објективна обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика. У конкретном случају, у изреци наведене пресуде, описана је и последица кривичног дела - угрожавање спокојства и телесног интегритета члана породице, која је проузрокована радњама извршења које је окривљени предузео на претходно описан начин. Према томе, последица је наступила применом физичког насиља према оштећеној и озбиљним претњама (ударио је затвореном шаком у пределу лица, ухватио за ногу и вукао низ степенице, све време псовао, претио смрћу њој и њеној ћерки), којим радњама је повређен не само телесни интегритет оштећене, већ и њено спокојство, што све представља последицу радњи окривљеног, како је и описано у првостепеној пресуди.

Стога чињенични опис наведеног дела садржи сва законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, како су то правилно нашли нижестепени судови, па Врховни суд, налази да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП из ког разлога су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, оцењени као неосновани.

Осталим наводима захтева, бранилац износи сопствено виђење критичног догађаја и сопствено мишљење да се у радњама окривљеног евентуално стичу елементи кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. Кривичног законика, и у вези са тим оспорава оцену доказа и чињенично стање утврђено правноснажном пресудом, чиме заправо истиче разлог, који по свом садржају одговара основу из одредбе члана 440. ЗКП, која не представља законом прописан разлог, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, због којег окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости, због чега се Врховни суд није упуштао у разматрање и оцену захтева у овом делу.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић